

משרד החינוך
מנהל פדגוגי
אגף בכיר -
שירות
פסיכולוגי ייעוץ

רשת של חברים

הרחבת מגוון הפעילויות החברתיות בחופשת
הקיץ ברשת ומחוץ לרשת.

שיעור כישורי חיים לכיתות ד-ו

הקדמה לצוותי חינוך:

השנה האחרונה כללה התמודדויות מאתגרות של כולנו: תלמידים, הורים וצוותי חינוך. בחלק ניכר מהזמן הצטמצמו אפשרויות היציאה מהבית והלמידה התקיימה באופן משולב - מרחוק ופנים אל פנים. הרשת תפסה מקום מרכזי גם בחיי התלמידים הצעירים, אפשרה לשמור על קשר משפחתי, קשר עם חברים ועוד.

החזרה לשגרה, הסרת המגבלות השונות והיציאה לחופשת הקיץ מזמנות עבור התלמידים הצעירים מגוון פעילויות בשעות הפנאי. חשוב לזכור כי הרשת היא מרחב בו תלמידינו ימשיכו להתנהל, אך זהו מרחב אחד מיני רבים במרחבי החיים השונים. חשוב לעודד את תלמידינו לחזור אל פעילויות במרחב הפתוח, להיפגש אלה עם אלה פנים אל פנים ולחזק קשרים בין אישיים. זאת, לצד התנהלות מאוזנת ובטוחה במסכים.

בשיעורנו היום נזמין את הילדים להתנסות ולשחק יחד, פנים אל פנים ובאופן דיגיטלי, ונשוחח עימם על הרווחים מהמשחק המשותף. כמו-כן, נחשוב יחד על התנהלות מושכלת וניהול שעות הפנאי בחופשה כך שיכללו מגוון פעילויות, פנים אל פנים וברשת כאחד.

מה נלמד היום?

נרחיב את מגוון אפשרויות
המשחק החברתי שלנו לקראת
היציאה לחופשת הקיץ.

נתנסה במשחקים
חברתיים פנים אל
פנים וברשת.

נכיר בהבדלים בין משחקים
חברתיים פנים אל פנים
לבין משחקים חברתיים
ברשת.

מטרות השיעור:

- התלמידים יתנסו במשחקים חברתיים פנים אל פנים בהקבלה למשחקים ברשת וירחיבו את מגוון אפשרויות המשחק החברתי שלהם.
- התלמידים יכירו בהבדלים בין משחקים חברתיים פנים אל פנים לבין משחקים חברתיים ברשת.

נתונים

1. הגיל הממוצע בישראל, לקבלת טלפון חכם הוא עשר (נכון לכתיבת שורות אלו).
2. האפליקציות המובילות בהן ילדים עושים שימוש הן: ווטסאפ - 95%, אינסטגרם - 71%, טיקטוק - 60%.
3. 55% מהילדים (בגיל 8-12) מעלים סרטונים/ סטורי/ שידור לייב ביוטיוב פעם בשבוע.
4. ממחקרים שנעשו בתקופת הקורונה עולה כי מצב הרוח של ילדים בגיל הילדות המאוחרת (שכבות ד-ו) הושפע לרעה מהריחוק הפיזי בתקופת הקורונה. ילדים בודדים היו בודדים עוד יותר. עם זאת, ילדים בעלי קשרים רבים בשגרה ובחירום הביעו נכונות רבה יותר לסייע ולהיות עם ילד בודד.
5. בתקופת הקורונה, 83% מהילדים ובני הנוער הרגישו בדידות וקושי בלימודיהם באמצעות הזום.
6. בתקופת הקורונה, המסכים "הפכו להיות החיים" עבור ילדים ומבוגרים. המסכים חיברו וקירבו אותנו כשהיינו מרוחקים פיזית.

לשיקול דעת המורה האם להתייחס לנתונים בשיעור.
הנתונים לקוחים מ:

- דו"ח החיים הדיגיטליים של בזק 2019
https://media.bezeq.co.il/pdf/internetreport_2019.pdf
- דו"ח החיים הדיגיטליים של בזק, 2020
https://media.bezeq.co.il/pdf/internetreport_2020.pdf

"הכל אני יכול בחופש הגדול..."

- נשלים שעות שינה בחופשה, נישן לפחות עד הצהריים...
- נפגש עם חברים כל יום בחופשה...
- נשחק במשחקי רשת לפחות שלוש שעות ביום...
- נהיה במסגרת של קייטנה במהלך חלק מחופשת הקיץ...
- נבלה הרבה עם קרובים ובני משפחה בחופשה...
- נסע לחופשה משפחתית...
- נלמד ונתרגל קצת במהלך החופשה...
- נקרא לפחות שני ספרים במהלך החופשה...
- נשתף ברשתות החברתיות בתמונות וסרטונים שמתעדים את חוויות הקיץ שלנו...
- נשתעמם בחופשת הקיץ...

"הכל אני יכול בחופש הגדול": אפשרות ראשונה לפתיחת השיעור

המורה תחלק לכל תלמיד את דף הפעילות (מצ"ב בקובץ) באמצעותו יכינו לעצמם שלטים LIKE ו- DISLIKE.

בתום הכנת השלטים, המורה תקריא את ההיגדים השונים ותבקש מהתלמידים להרים את שלט התשובה המתאים מבחינתם: LIKE במידה שהם מסכימים עם ההיגד, DISLIKE - כאשר אינם מסכימים עם ההיגד.

"הכל אני יכול בחופש הגדול..."

רגע חושבים...

1. מה למדתם על עצמכם מתוך ההצבעות שלכם?

2. האם ישנן פעילויות נוספות שתעשו במהלך החופשה ולא הזכרו?

3. אחרי תקופה ארוכה של מגבלות שונות, איך אתם מרגישים עם האפשרות לשוב לבחור במגוון של פעילויות?

4. כיצד תנהלו את הזמן הפנוי שלכם ותשלבו מגוון של פעילויות שבחרתם?

בתום הפעילות, המורה תעלה שאלות לדיון בהתאם לשאלות המצורפות:

שאלות לדיון:

1. מה למדתם על עצמכם מתוך ההצבעות שלכם?
2. האם ישנן פעילויות נוספות שתעשו במהלך החופשה ולא הזכרו?
3. אחרי תקופה ארוכה של מגבלות שונות, איך אתם מרגישים עם האפשרות לשוב לבחור במגוון של פעילויות?
4. כיצד תנהלו את הזמן הפנוי שלכם ותשלבו מגוון של פעילויות שבחרתם?

צוללים במנהרת הזמן לתקופת הקורונה...

צוללים במנהרת הזמן לתקופת הקורונה: אפשרות שנייה לפתיחת השיעור המורה תסביר:

אנחנו צוללים במנהרת הזמן חצי שנה אחורה, לזמן קורונה. המורה תקריא את שיחת הווטסאפ המתקיימת בין אמא לבנה ביחד עם ילד נוסף מהכיתה. לאחר ההקראה, יתקיים דיון בהתאם לשאלות המנחות המופיעות בשקופית הבאה.

שאלות בעקבות שיחת הווטסאפ

2. האם גם אתם חוויתם מצבים דומים למתואר בשיחה והרגשתם כמו איתמר במהלך השנה האחרונה?

1. כיצד איתמר מרגיש לדעתכם?

4. מה לדעתכם הם היו עושים במפגש פנים מול פנים?

3. מדוע לדעתכם היה חשוב לאיתמר להיפגש עם אופיר פנים אל פנים? מה היה חסר לו כששיחק רק במחשב?

שאלות לדיון:

1. כיצד איתמר מרגיש לדעתכם?
2. האם גם אתם חוויתם מצבים דומים למתואר בשיחה והרגשתם כמוהו במהלך השנה האחרונה?
3. מדוע לדעתכם היה חשוב לאיתמר להיפגש עם אופיר פנים אל פנים? מה היה חסר לו כששיחק רק במחשב?
4. מה לדעתכם הם היו עושים במפגש פנים מול פנים?

תיבת האוצרות: גוף השיעור

למורה:

בשקף זה מוצגים ארבעה משחקים חברתיים, חלקם משחקים שניתן לשחק אותם דיגיטלית וחלקם משחקים שמיועדים למרחב החצר והכיתה.

1. כתב סתרים.
2. סולמות ונחשים.
3. חבילה עוברת.
4. 1, 2, 3 – דג מלוח.

אפשר לבחור מתוך מגוון המשחקים או לאפשר לתלמידים לשחק בכולם. חשוב שהתלמידים יתנסו בשני משחקים לפחות, הן במשחקים אותם ישחקו באמצעות אמצעים דיגיטליים והן במשחקים במרחב פנים אל פנים. לחיצה על כל תמונה תעביר למשחק הנבחר ולהנחיותיו.

רב הנסתר על הגלוי - כתב סתרים

[להנחיות](#)
[המשחק](#)
[להדפסה](#)

רב הנסתר על הגלוי - כתב סתרים:

- למורה: אפשר לשחק את המשחק הן באופן דיגיטלי והן פנים אל פנים.
ביכולתך לבחור עבור התלמידים או לאפשר להם לבחור איך ישחקו במשחק:
- האם יחד ככיתה ובעצם כל תלמיד יפתור ויתרגם את המסר המוצפן לעצמו?
 - האם יעבדו בקבוצות וכל קבוצה תקבל את דף העבודה המצ"ב בקובץ עם המסר המוצפן אותו צריך לתרגם.

רב הנסתר על הגלוי - כתב סתרים

המורה תקריא את ההנחיות שבשקופית.

רב הנסתר על הגלוי - כתב סתרים

כאן על המסך
בנגיעה קלה
תוכלו למצוא
את קוד האותיות

רב הנסתר על הגלוי - כתב סתרים

להלן מפת האותיות שהתחלפו בכתב הסתרים,
שחזרו על פיהם את הכתוב וכתבו על דף את המסר שגיליתם:

ג=ה, ב=ר, א=ש, ד=ת, י=נ,
ו=ח, ז=ע, ט=ל, מ=ק, פ=כ, ס=צ

כתב הסתרים: פנכ טגנכהא חטאומ זק ורבנק הק כינק שט כינק.
קכהא פנדדנ רמנס? רבחב! פחטיח קהנזנק!

המורה תסביר: עליכם למצוא את המסר החבוי בכתב הסתרים. על מנת לפענח את המסר, השתמשו במפת האותיות שהתחלפו אלו באלו.

חזרה
לשקופית
המשחקים

רב הנסתר על הגלוי - כתב סתרים

אלופים, צדקתם!

המסר החבוי בקלף הסתרים הוא:

**כיף להיפגש ולשחק עם חברים גם פנים אל פנים.
מפגש כיתתי בקיץ? ברור! כולנו מגיעים!**

למורה: ניתן לשאול את התלמידים מדוע לדעתם המילה "גם" מודגשת בכתב הסתרים (על מנת להסב את תשומת ליבנו שכדאי לשלב בין מגוון פעילויות- ברשת וגם פנים אל פנים). מומלץ לאפשר לתלמידים לשתף אודות מגוון הפעילויות החברתיות שהם מקיימים ומתכננים לקיץ.

סולמות, משימות וחבלים:

- המורה תסביר: כעת נתנסה במשחק "סולמות, משימות וחבלים". המורה תציג את הלוח שנמצא בשקופית הבאה.
- כל השחקנים יעמדו על משבצת מספר 1.
 - כל קבוצה, בתורה, תשלח נציג שיטיל קובייה (ניתן להשתמש בקובייה דיגיטלית או קובייה פיזית) על מנת לדעת כמה צעדים על הקבוצה להתקדם.
 - לאחר הטלת הקובייה, הנציג של הקבוצה יזיז את השחקן למקום המתאים על הלוח בהתאם למספר שתראה

הקובייה.

- במידה שלאחר הזזת השחקן מגיעים אל סולם, עולים בסולם למקום המתאים על הלוח. במידה שמגיעים לחבל, יורדים בחבל למקום המתאים על הלוח.
- במידה שלאחר הזזת השחקן מגיעים אל משבצת "משימה" (כדור ים), המורה תיתן לקבוצה כרטיסיית משימה, אותה יש לבצע. אם הקבוצה מילאה את המשימה, היא מתקדמת בהתאם להנחיות שבמשימה. שאר הקבוצות מוזמנות למלא את המשימה שניתנה גם כן. כל קבוצה שמילאה את המשימה שלא בתורה, מתקדמת צעד אחד על הלוח.

7 המשימות:

משימה 1:

שתפו בשני משחקים שאתם אוהבים לשחק פנים אל פנים ביחד עם חברים ו/או בני משפחה.
(משחקים לדוגמה: משחקי קופסה, משחקי כדור, קלפים וכדומה). התקדמו שני צעדים.

משימה 2:

שתפו בשני משחקים שאתם אוהבים לשחק ברשת האינטרנט עם חברים ו/או בני משפחה. התקדמו שני צעדים.

משימה 3:

שתפו במשחק או פעילות שאתם אוהבים לעשות לבד במרחב הפיזי (כגון: הבית, חצר וכדומה) או ברשת האינטרנט. התקדמו צעד אחד.

משימה 4:

שתפו במקרה בו הטלפון הנייד והרשת סייעו לכם. התקדמו צעד אחד.

משימה 5:

שתפו במקרה בו סייעתם למישהו אחר ברשת. התקדמו צעד אחד.

משימה 6:

שתפו בפעילות אותה אתם מתכננים לעשות בחופשת הקיץ. התקדמו צעד אחד.

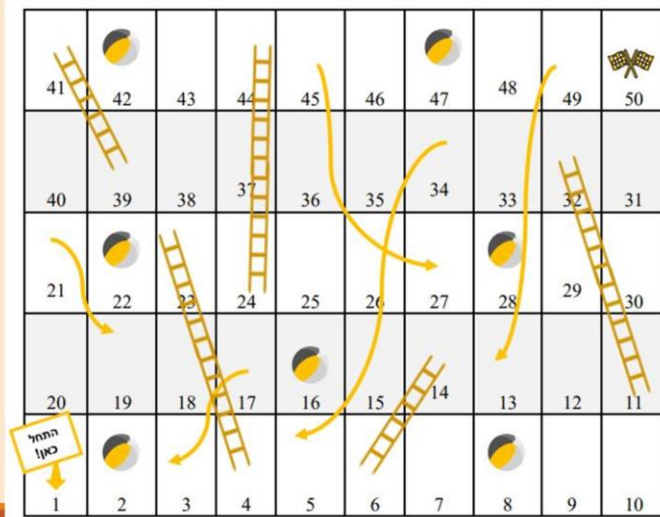
משימה 7:

שתפו בדבר חיובי אשר למדתם על עצמכם במהלך שנה זו
מהלמידה מרחוק באמצעות הזום או כלי דיגיטלי אחר.
התקדמו שני צעדים.

חזרה
לשקופית
המשחקים

סולמות, משימות וחבלים

1, 2, 3 – דג מלוח:

למורה:

את הפעילות הבאה מומלץ לקיים במרחב הפתוח.
המורה תבקש מהתלמידים להסתדר בשורה על קו (דמיוני או מסומן).

המורה תקריא כל פעם את אחד ההיגדים המצורפים. כל התלמידים שההיגד נכון עבורם ירימו את ידם.

התלמידים שהרימו את ידם יונחו ע"י המורה האם להתקדם/ללכת לאחור (בהתאם להנחיות בסוף כל היגד).

המנצח יהיה התלמיד אשר התקדם הכי הרבה צעדים.

היגדים לפעילות:

- ירים את ידו מי שנשאר ללא הטענה בטלפון הסלולארי לפחות פעם אחת בשבוע (למורה- מי שמצביע מתקדם 5 צעדים קדימה)
- ירים את ידו מי שישן כאשר הטלפון הסלולארי שלו מונח לידו (למורה- מי שמצביע שילך לאחור 2 צעדים)
- ירים את ידו מי שנפגש בחודש האחרון עם חברים במהלך סוף השבוע פנים אל פנים (למורה- מי שמצביע שיתקדם 2 צעדים)
- ירים את ידו מי שהשתתף במסיבה או חגיגה שנערכה בזום (למורה- מי שמצביע שיתקדם צעד אחד)
- ירים את ידו מי שנרדם באחד השיעורים שהתקיימו בזום (למורה- מי שמצביע שיתקדם 3 צעדים)
- ירים את ידו מי שלא התעורר בזמן והגיע באיחור לביה"ס (למורה- מי שמצביע שילך לאחור 2 צעדים)
- ירים את ידו מי שנפגש עם חבר להכין שיעורים יחד לפחות פעם אחת בשבוע (למורה- מי שמצביע שילך לאחור 2 צעדים)
- ירים את ידו מי שמחכה ליום האחרון של שנת הלימודים (למורה- מי שמצביע שיתקדם 3 צעדים)
- ירים את ידו מי שמחכה לתחילת שנת הלימודים הבאה (למורה מי שמצביע שיתקדם 1 צעדים)
- ירים את ידו מי שלפעמים משתעמם לשחק ברשת

(למורה מי שמצביע שיתקדם 5 צעדים)

חבילה מפרגנת עוברת – מוכנים?

חבילה מפרגנת עוברת:

התלמידים ישבו במעגל כיתתי / בקבוצות. ברקע תתנגן מוזיקה ובכל פעם שהמורה תעצור את המוזיקה, מי שהחבילה בידיו, יקבל משימה שעליו לבצע/היגד עליו צריך לתת מענה ולהעביר את החבילה לילד/ה אליהם משוין ההיגד.

אפשר ליצור חבילה מעיתונים/ניירות משומשים ולהטמין בה את ההיגדים או להכניס את ההיגדים השונים לקופסה.

היגדים לחבילה מפרגנת עוברת:

1. העברי/י את החבילה לתלמיד/ה שאוהב/ת לספר בדיחות

ולהצחיק.

2. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה שגר/ה הכי קרוב אלי/יך

3. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה שאת/ה אוהב/ת לשחק

עימו/ה יחד במחשב / במשחק ברשת האינטרנט

4. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה מהיר/ה

5. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה שמצייר/ת יפה

6. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה שעוזר/ת לכולם/ן

7. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה שהיית רוצה להיפגש

איתו/ה אחה"צ

8. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה שלובש/ת חולצה בצבע

שלך

9. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה שאת/ה אוהב/ת ללמוד

אתו יחד למבחנים

10. העבר/י את החבילה לתלמיד/ה שמשחק/ת בצורה הוגנת

במשחקי רשת

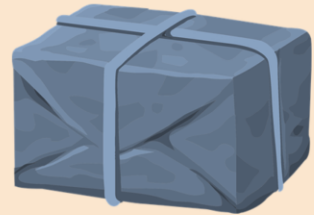
חבילה מפרגנת עוברת

העברי את החבילה לתלמיד/ה
שאוהב/ת לספר בדיחות ולהצחיק
בכיתה

חבילה מפרגנת עוברת

העברי/י את החבילה לתלמיד/ה
שגרה/ה הכי קרוב אלי/יך

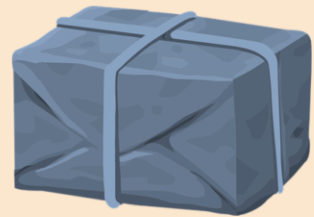
חבילה מפרגנת עוברת

העברי/י את החבילה לתלמיד/ה
שאת/ה אוהב/ת לשחק עימו/ה
יחד במחשב / במשחק ברשת
האינטרנט

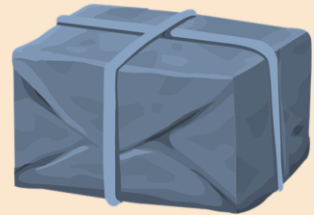
חבילה מפרגנת עוברת

העברי את החבילה לתלמיד/ה
מהיר/ה

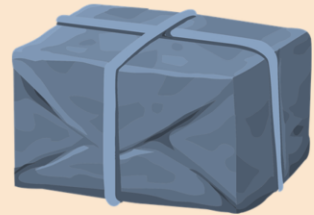
חבילה מפרגנת עוברת

העברי את החבילה לתלמיד/ה
שמצייר/ת יפה

חבילה מפרגנת עוברת

העברי/י את החבילה לתלמיד/ה
שעוזר/ת לכולם/ן

חבילה מפרגנת עוברת

העברי/י את החבילה לתלמיד/ה
שהיית רוצה להיפגש איתו/ה
אחה"צ

חבילה מפרגנת עוברת

העברי/י את החבילה לתלמיד/ה
ששובש/ת חולצה בצבע שלך

חבילה מפרגנת עוברת

העברי את החבילה לתלמיד/ה
שאת/ה אוהב/ת ללמוד אתו יחד
למבחנים

חזרה
לשקופית
המשחקים

חבילה מפרגנת עוברת

העברי/י את החבילה לתלמיד/ה
שמשחק/ת בצורה הוגנת במשחקי
רשת

חושבים יחד

1. ממה נהניתם?
מדוע?

2. מה ההבדלים בין משחקים ברשת
למשחקים פנים אל פנים?

3. לאילו משחקים אתם
מתחברים יותר? הסבירו

4. באילו יכולות השתמשתם
בכל סוג של משחק?

5. האם חשוב לכם לגוון את
הפעילויות החברתיות שלכם?
למה זה חשוב?

חושבים יחד- שאלות לדיון:

המורה תפנה לתלמידים את השאלות ותעודד דיון ותובנות מתוך ההתנסות במשחקים השונים:

1. ממה נהניתם? מדוע?
2. מה ההבדלים בין משחקים ברשת למשחקים פנים אל פנים?
3. לאילו משחקים אתם מתחברים יותר? הסבירו.
4. באילו יכולות השתמשתם בכל סוג של משחק?
5. האם חשוב לכם לגוון את הפעילויות החברתיות שלכם? למה זה חשוב?

אז מה למדנו?

בחופשת הקיץ
חשוב שניזום
פעילויות חברתיות
מגוונות בשעות
הפנאי

ישנם מגוון
משחקים מהנים
מקרבים, מעניינים-
חלקם ברשת
וחלקם פנים אל
פנים

אז מה למדנו?

משחקים פנים אל פנים
תורמים למיומנויות
החברתיות שלנו: אנחנו
מסתכלים זה לזה בעיניים, אנו
רואים את שפת הגוף של
האחר ומתקיימת תקשורת
ישירה. היבטים אלו לא תמיד
ניתן להרגיש ולראות מבעד
למסך.

החזרה לשגרה, מאפשרת
לשוב ולבלות במרחבים
שמחוץ לבית. כמו תמיד,
חשוב לשמור על "זמן
מסכים" מאוזן ולהתנהל
ברשת באופן בטוח ומוגן.

מסרים לסיכום השיעור:

המורה תסכם עם התלמידים את המסרים העיקריים שעלו בשיעור:

1. ישנם מגוון משחקים מהנים, מקרבים, מעניינים- חלקם ברשת וחלקם פנים אל פנים
2. בחופשת הקיץ חשוב שניזום פעילויות חברתיות מגוונות בשעות הפנאי.
3. החזרה לשגרת החיים, מאפשרת לשוב ולבלות במרחבים שמחוץ לבית. כמו תמיד, חשוב לשמור על "זמן מסכים" מאוזן ולהתנהל ברשת באופן בטוח ומוגן
4. משחקים פנים מול פנים תורמים למיומנויות החברתיות שלנו ומאפשרים מפגש ממשי עם בני גילנו. במשחקים פנים אל פנים מתקיים מבט עיניים, אנו רואים את שפת הגוף של האחר ומתקיימת תקשורת ישירה. היבטים אלו לא ניתן להרגיש / לראות מבעד למסך.

קולאז' מפגשי משחק

סיום השיעור:

למורה: בפעילות זו טמונה האפשרות לחבר בין תלמידים ובכך לקדם את הגיבוש החברתי בכיתה. חשוב להסביר לתלמידים שזוהי פעילות סיכום וכי חשוב להתנהל באופן חברי ומכבד בכל קבוצה אשר תיווצר.

מומלץ כי המורה תהיה גורם מתווך במידה שיעלו אי הסכמות בין התלמידים בנוגע לקבוצה אשר נוצרה. לחילופין - המורה תוכל לקבוע מראש את השלישיות.

המורה תסביר:

1. לפניכם שני פתקים - בפתק אחד רשמו את שמכם ובפתק נוסף רעיון למשחק פנים אל פנים
2. נערוך הגרלה כאשר מתנדב מגריל שני ילדים ופתק משחק. כך נמשיך עד שיוגרלו כל שמות תלמידי הכיתה
3. כל שלישייה מוזמנת להיפגש במהלך חופשת הקיץ ולשחק במשחק שהגרילה. כל קבוצה תתעד את המפגש בתמונה. ביחד ניצור שרשרת תמונות/קולאז' כיתתי שנעלה לאתר הבית ספרי או שנתלה בתחילת השנה הבאה במרחב הפיזי הכיתתי.